

वेळ : ३ तास

गुण : १००

- सूचना : १. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र. १. (अ) भरताचे रससूत्र सांगून त्यातील घटकांची सविस्तर चर्चा करा.

२०

किंवा

(आ) वामनाचा रीतिविचार सविस्तर स्पष्ट करा.

प्र. २. (अ) रसास्वादासंदर्भातील भट्टलोल्लट व श्रीशंकुक यांनी मांडलेल्या उपपत्ती थोडक्यात स्पष्ट करा. २०

किंवा

(आ) भारतीय साहित्यशास्त्रातील अभिनवगुप्त यांची रसप्रक्रियेसंबंधीची मीमांसा सविस्तर लिहा.

प्र ३. (अ) शब्दशक्ती म्हणजे काय ? ते सांगून 'व्यंजना' या शब्दशक्तीचे साहित्यभाषेतील स्वरूप व कार्य स्पष्ट करा. २०

किंवा

(आ) साहित्यभाषेतील 'छंद' व 'मुक्तछंद' या घटकांचे स्वरूपविशेष लिहा.

प्र. ४. (अ) साहित्याच्या निर्मिती प्रक्रियेतील प्रतिभाशक्तीचे स्वरूप व महत्त्व विशद करा. २०

किंवा

(आ) भारतीय साहित्यशास्त्रातील प्रयोजनविचाराची सविस्तर चर्चा करा.

प्र ५. टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन -प्रत्येकी १० गुण) २०

अ) कुंतकाचा वक्रोक्तिविचार

आ) रसविधने

इ) 'अभिधा' शब्दशक्ती

ई) व्युत्पत्ती - एक काव्यकारण

----- × × × × -----